

Sertifikalandırmanın Amaçları

Dünya orman alanlarındaki hızlı azalma ve orman habitatlarının tahribi ya da bozulmasına yönelik endişeler, orman sertifikalandırma girişimlerinin altında yatan temel nedendir. Özellikle çevresel kuruluşlar orman sertifikalandırma kavramının küresel boyutta yayılmasında esas görevi üstlenmişlerdir. Orman sertifikalandırma dünya çapında “sürdürülebilir” ve “sorumlu” orman işletmeciliğinin desteklenmesinde bir araçtır.

Sertifikalandırmanın iki esas amacının, orman işletmeciliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik kalitesinin artırmak, başka bir deyişle, orman işletmeciliğini geliştirerek sürdürülebilir orman yönetiminin gerçekleşmesinin sağlanması ve bu orman alanlarının yönetici ya da sahiplerine yönelik yararlarını güvence altına alınması olduğu ifade edilmektedir. Bu kapsamda, orman sertifikalandırmanın amacı; orman işletmesinin piyasaya dönük bir şekilde ekonomik, ekolojik, sosyal ve kültürel olarak sürdürülebilir bir şekilde olmasına rehberlik etmek ve bu sayede orman ürünlerinin pazarlanmasını teşvik etmektir.

Diğer taraftan, katılımcıların ilgisine göre değişmekle birlikte, sertifikalandırma programlarının temel amaçlarını; orman endüstrisi ve çevre arasındaki ilişkiler hakkında genel tüketici bilincini artırmak, tüketici kabulü ve güvenini artırmak, tüketici ve üretici davranışlarını değiştirmek, dünyanın çevre kalitesini yükseltmek, pazar payını artırmak, ürün farklılaştırmasını sağlamak, orman işletmeciliği uygulamalarının tarafsız denetlenmesini sağlamak, sürdürülebilir orman yönetimini teşvik etmek, orman işletmesinin ekonomik, ekolojik ve sosyal yararlar sağladığını göstermek şeklinde sıralanabilmektedir.

Farklılaştırma da, sertifikalandırmanın amaçlarından bir tanesidir. Nitekim sürdürülebilir orman yönetimi tabanlı sertifikalandırma, az kullanılan türlerin ve odun dışı orman ürünlerini çevresel olarak tercih edilecek ürünler olarak göstererek, piyasaya ulaşım kolaylığı sağlamak suretiyle orman ürünlerinin farklılaştırmasına destek sağlayabilmektedir.

Aynı zamanda, sertifikalandırma, karbon depolama veya su üretimi gibi çevresel hizmetlerin ticarileştirilmesi için bir araç sunmaktadır. Sertifikalandırma, bu tür çevresel hizmetlerin hak ettiği değerin kazanması için bir olanak sunmaktadır. Nitekim, denetim düzeneğinde yer alan kriterlerde, bu tür hizmetleri de dikkate almaktadır.

Tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasında bir araç olarak sertifikalandırma tüketiciler için hammadde olarak kullanılan odunun iyi yönetilen ormanlardan geldiğini ifade etmektedir. Sertifikalandırma tüketicilere seçim yapma konusunda yardımcı olur ve tüketime ilişkin olarak sürdürülebilir kalkınmanın değer amaçlarına ulaşmaya destek olur.

Aynı zamanda, sertifikalandırma “Sürdürülebilir Orman Yönetimine” dönük finansal destekleri hareketlendirme noktasında özellikle etik ve çevresel fon kaynaklarına baskı yaparak katkı sağlamaktadır. SOY yatırımlarının “yeşilleştirilmesi”, bu yüzden ormancılığa yatırım yapanların kaynağını artıracaktır. Sertifikalandırma, yeşil fonlar için yatırım yönlendirmelerinin bir bileşeni

olabilir. Sertifikalandırma, kolaylıklar ve bağışlar yoluyla finansal kaynakların transferi ve orman ürünleri endüstrisine yatırımların teşvik edilmesi amacıyla hizmet edebilmektedir.

Bunların yanı sıra, ilgi gruplarının güveninin kazanılması sertifikalandırmanın başka bir amacı olmaktadır. Belirli orman yönetimi gereksinimlerinin sertifikalandırılması ilgi grupları arasındaki anlaşmazlıkları azaltmaya yardımcı olabilecektir. Sertifikalandırma orman yöneticileri ve sahiplerine doğal kaynakların sorumluları olarak güven oluşturabilmektedir.

Ormanların nasıl yönetilmesi gerektiği hakkında çok taraflı, katılımcı bir anlaşmanın olmasını ve orman işletmeciliği ve orman ürünleri ticaretinde şeffaflık artışı sağlamak, orman sertifikalandırmanın başka bir amacı olmaktadır.

Bu şekilde sertifikalandırmaya çok farklı kesimlerin ilgi göstermesi ve desteklemesi, ona atfedilen amaçların da çok çeşitli olmasına neden olmuştur. Değişik kesimler, farklı amaçları ön plana çıkarabilmektedir. Sözgelimi orman işletme sahipleri, sertifikalı ürünler için bir pirim fiyatı elde etmek, çevresel ve sosyal risklerini azaltmak, çalışanların ve hissedarların bilincini, yeteneklerini ve moral düzeyini artırmak, yeni piyasalara, sertifikalı ürün piyasasına erişmek veya en azından sahip oldukları pazar payını korumak amacını gütmektedirler.

Diğer taraftan, orman sertifikalandırmanın en önemli destekleyicisi olan STÖ'nün sertifikalandırmadan beklentileri, daha farklı olmaktadır. Nitekim STÖ'ler, orman işletmeciliğini geliştirmek ve ormanların çok boyutlu ürün ve değerlerini desteklemek, üretici sorumluluğu için mekanizmalar geliştirmek, politik ya da yasal çerçeveleri düzenlemek, hükümetlerin orman denetleme yükünü azaltmak şeklinde sıralanan amaçlar için sertifikalandırmayı desteklemektedirler.